

Hipotez Kurma

Prof. Dr. Cemal YÜKSELEN
İstanbul Arel Üniversitesi

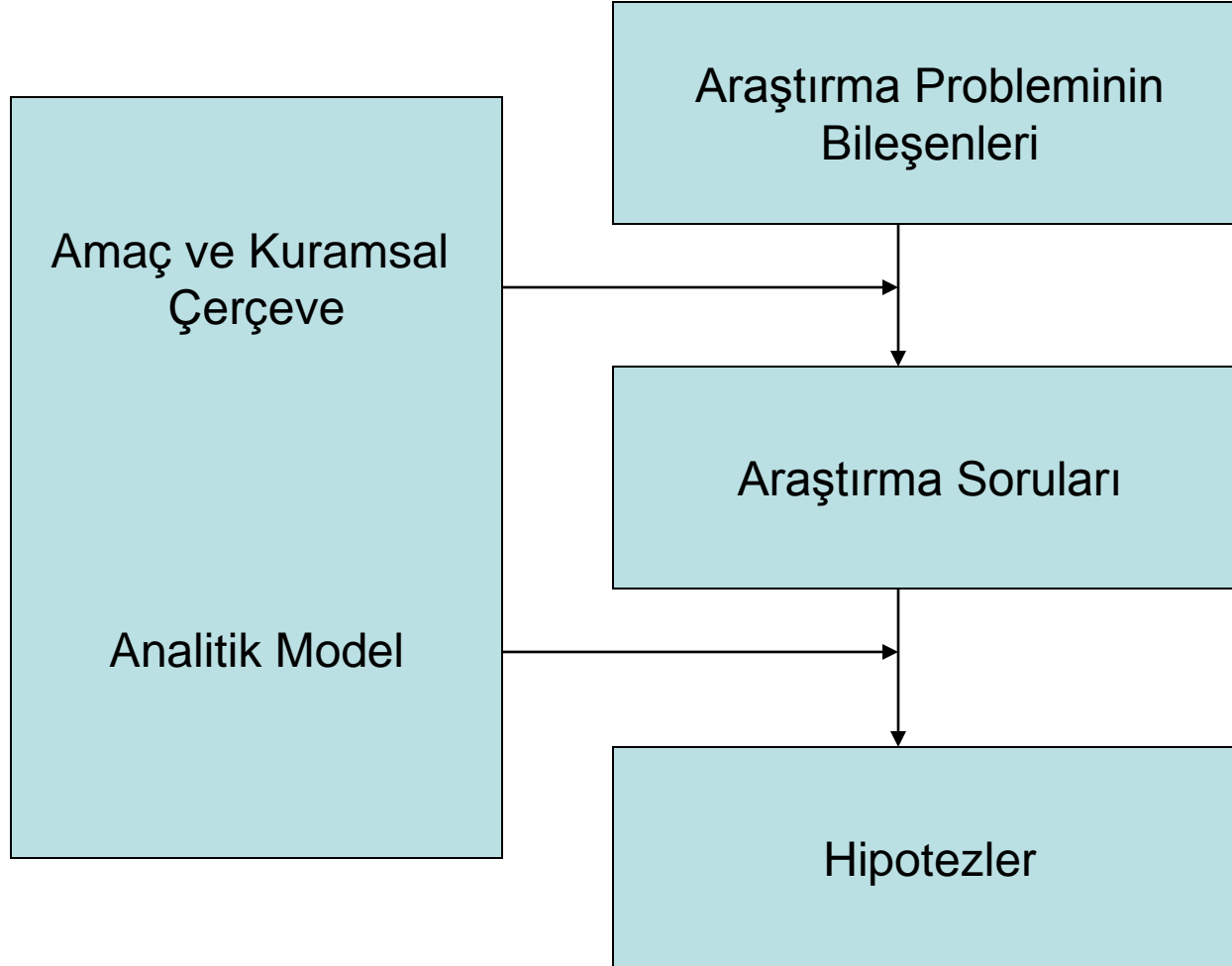
4. Pazarlama Araştırmaları Eğitim Semineri

26-29 Ekim 2010

Hipotez Nedir?

- Araştırmacının ilgilendiği bir konuda ispatlanmamış bir önerme
- Araştırmacının araştırma probleminin değişkenleri hakkında ve/veya değişkenler arasındaki ilişkilere ilişkin beklentileri

Hipotez Geliştirme Süreci

Örnek: Araştırma Problemi

Araç filtreleri pazarında kullanıcıların pazarın 3 büyük yerli markasına ilişkin algıladıkları kalite, tatmin ve bağlılık düzeylerini saptamak ve her bir markaya ilişkin algılanan kalite, tatmin ve bağlılık arasındaki ilişkiyi ortaya koyarak markalar arasında karşılaştırma yapmak.

Problemin Bileşenleri

- 3 yerli marka
- Algılanan kalite düzeyi
- Müşteri (filtre kullanıcısının) tatmin düzeyi
- Müşterinin (filtre kullanıcısının) bağlılık düzeyi
- Algılanan kalite – tatmin – bağlılık ilişkisi

Araştırma Soruları

- X, Y ve Z marka filtrelerin kalitesi, kullanıcılar tarafından nasıl algılanmaktadır?
- X, Y ve Z marka filtrelerin kullanıcılarının markalardan tatmin düzeyi nedir?
- X, Y ve Z marka filtrelerin kullanıcılarının marka bağlılığı var mıdır? Ne düzeydedir?
- Algılanan kalite ile müşteri tatmini arasında bir ilişki var mıdır?
- Müşteri tatmin düzeyi yüksek ise bu marka bağlılığı yaratıyor mu?

Analitik Model

Bir sistem ya da süreci göstermek üzere tasarlanmış değişkenler ve aralarındaki ilişkiler setidir.

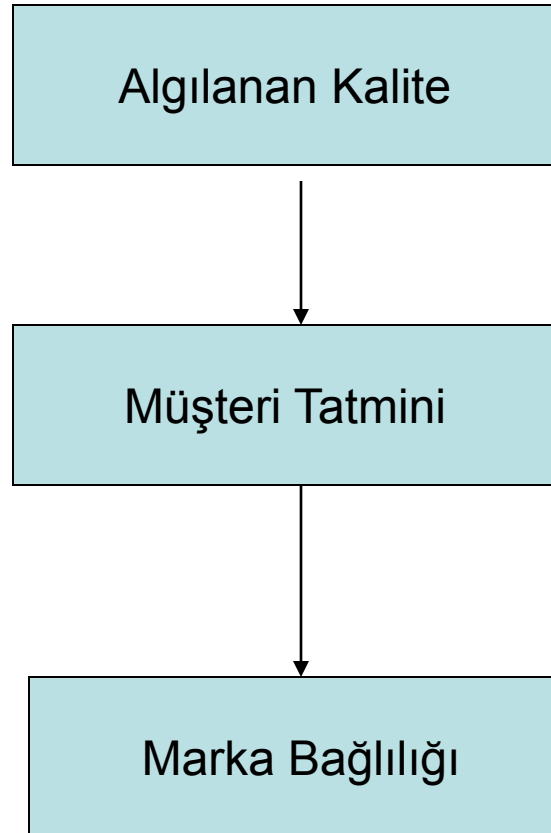
Sözel model

Filtre kullanıcısı, öncelikle tercih ettiği ve kullandığı filtre markası ile ilgili belirli bir kalite algısına sahiptir. Bu kalite algısı kullanıcının o markadan ne ölçüde tatmin olduğunu da belirlemektedir. Tatmin düzeyine bağlı olarak da o markaya bağlı bir müşteri olmakta ya da bağlı olmayıp diğer markaları da tercih edebilmektedir.

Bu bağlamda müşterilerin algıladıkları filtre kalitesi, markadan tatmin düzeyi ve markaya bağlılık arasında bir ilişki bulunmaktadır.

Grafik Model

Matematiksel Model

$$Y_1 = a + b_{Y_1X}X$$

$$Z = a + b_{ZY_1}Y_1$$

Y_1 : Müşteri tatmini

X : Algılanan kalite

Z : Marka bağlılığı

Modelden Hipotezlere Geçiş

Algılanan Kalite

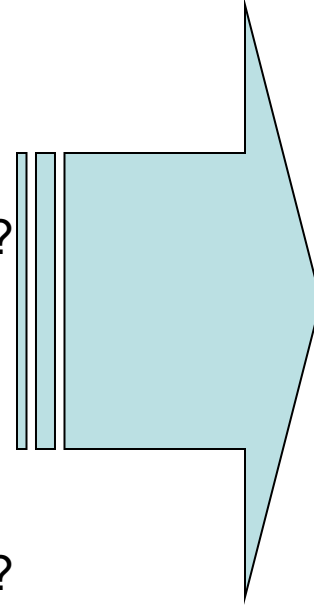
Ne ile ölçeceęiz?

Müşteri Tatmini

Ne ile ölçeceęiz?

Marka Bağlılığı

Ne ile ölçeceęiz?

DEğİŞKENLER

Değişkenler

ALGILANAN KALİTE

- * Fiziksel görünüm
- * Filtre geçiş bilgisi
- * Çeşitlilik
- * Tekli kutu kalitesi
- * Koli kalitesi
- * Filtrenin işlevini yerine getirmesi

TATMİN

- * Ürünün beklentileri karşılama düzeyi
- * Markaya duyulan sempati

BAĞLILIK

- * Markayı ısrarla satın alma derecesi
- * Sürekli satın alma düzeyi
- * Başka markayı tercih etmeme
- * Satın alma sıklığı
- Satın alma miktarı

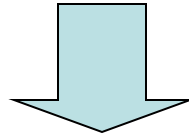
Hipotez Örnekleri

- H_1 : Markaların algılanan kalite düzeyi arasında anlamlı bir fark vardır.
- H_2 : Kullandığı markanın kalitesini yüksek olarak niteleyen müşterilerin o markadan tatmin düzeyi de yüksektir.
- H_3 : Kullandığı markadan tatmin düzeyi yüksek olan müşterilerin o markaya bağlılık düzeyi de yüksektir.
- H_4 : X markasının algılanan kalitesi ile müşteri tatmini arasında anlamlı pozitif bir ilişki vardır.
- ...
- ...

İstatistik parametrelere dönüşüm

H1:

Markaların algılanan kalite düzeyi arasında anlamlı bir fark vardır.

H1:

$$\mu_1 \neq \mu_2 \neq \mu_3$$

Çeşitli Araştırmalardan Örnekler

H_1 : Tüketicilerin cep telefonu markalarını tercih etmeleri ile bu markalarla ilgili düşüncelerden memnuniyet düzeyleri arasında ilişki vardır.

H_2 : Tüketicilerin cep telefonu markası tercih edip kullanmalarında markaların sunduğu hizmet kalitesi, ürünün sunduğu fayda, fiyatı, promosyonları/kampanyaları, farklılık yaratıcı özellikleri, firmaya duyulan güven önemli özelliklerdir.

H4: Online alışverişte, siteye duyulan güven ile yaş grupları arasında anlamlı farklılık vardır.

H4 : Tüketiciler, duygusal güdülerine ve algılarına uygun markaları tercih etmektedirler.

H5. Tutum yargıları ışığında reklam karakterlerinin markaların hatırlanması, duygusal bağ kurulmasında etkin olmakla birlikte davranışsal tepkinin yönünü belirleyici olmamaktadır.

H_1 : Bir sosyal paylaşım sitesine üye olmakla siteyi tavsiye etmek arasında pozitif yönde ve anlamlı bir ilişki vardır.

H_2 : Bir sosyal paylaşım sitesine üye olmakla siteyi tavsiye etmek arasında pozitif yönde ve anlamlı bir ilişki vardır.

H_3 : Bir sosyal paylaşım sitesine üye olma bilinci ile diğer sitelere karşıtlık arasında pozitif yönde ve anlamlı bir ilişki vardır.